

РЕШЕНИЕ

№ 24

гр. П. , 25.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – П., II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в публично заседание
на тринадесети май, през две хиляди двадесет и първа година в следния
състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова

Мариана И. Димитрова

при участието на секретаря Галина Г. Младенова
като разгледа докладваното от Албена Г. Палова Въззивно гражданско дело
№ 20215200500284 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. От ГПК. С решение № 260059/18.02.2021 г., постановено по гр.д. № 2094/2020 г. Пазарджишкият районен съд е осъдил Застрахователна компания „Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление гр.София, район Студентски, бул. "Симеоновско шосе" № 67А да заплати на Т. Г. С. с ЕГН ***** от град П., ул."Беласица" № 2 сумата от 2 175 лв., представляваща неизплатен остатък от общо дължимото застрахователно обезщетение от 12 815 лв. /от което застрахователят е изплатил сумата от 10 640 лв. на 18.05.2018 г./ по застраховка „Каско" № 93001710050821 от 12.06.2017 г. за настъпило на 05.11.2017 г. в град П., ул."Беласица" № 2 застрахователно събитие - пожар на лек автомобил марка „Мерцедес " модел „С 220 CDI", авангард, дизел с мощност 125 kw, обем 2148 куб.см., 2007г с рег. № РА....КВ, ведно със законната лихва върху главницата от 2 175 лв., считано от датата на подаване на исковата молба - 20.08.2020 г до окончателното изплащане на сумата, като за разликата от 2 175 лв. до претендираните 5212.40 лв. е отхвърлил иска като неоснователен.

Отхвърлил е предявените от Т. Г. С. против Застрахователна компания „Лев Инс" АД, ЕИК 121130788, икове за изплащане на сумата от 795.62 лв., представляваща лихва за забава върху главницата от 16 000 лв. за периода от 21.11.2017 г. до 18.05.2018 г. /датата на частично плащане от 10 640 лв./ и за сумата от 1 184.47 лв., представляваща лихва за забава върху главницата от 5 212.40 лв. за периода от 18.05.2018 г. до 12.08.2020 г.

Осъдил е Застрахователна компания „Лев Инс" АД, ЕИК 121130788, да заплати на Т. Г. С. с ЕГН ***** сумата от 359.18 лв.разноски по делото.

Осъдил е Т. Г. С. с ЕГН ***** да заплати на Застрахователна компания „Лев

Инс" АД, ЕИК 121130788, сумата от 139.50 лв. разноси по делото.

Против така постановеното решение в отхвърлителните му части в законния срок е постъпила въззивна жалба от Т.С. чрез нейния процесуален пълномощник с изложени доводи за незаконосъобразност. Жалбоподателката твърди, че съдът неправилно е определил дължимото застрахователно обезщетение. Установяването на наличието на запазени части и тяхната стойност било в доказателствена тежест на застрахователя. Целта на приспадането на запазените части била да не се допусне собственикът на увредения лек автомобил да получи едновременно както обезщетение от застрахователя в пълен размер, така и стойността на запазените части, които биха могли да бъдат реализирани на вторичния пазар. Неправилно обаче съдът бил възприел изчислената от вещото лице стойност на запазени части, с която намалил застрахователното обезщетение, игнорирайки приложеното и прието по делото писмено доказателство - Удостоверение № 1/01.10.2020 г., издадено на осн. чл.19, ал.1 от НИУМПС от фирма ФЕРОМЕТЪЛС ЕООД. Съгласно НИУМПС собственикът на автомобила е бил задължен да предаде същия на специализиран център за разкомплектоване, предвид изричната забрана в чл. 18, ал. 2, т. 1 и т. 2 от наредбата. Собственикът не се бил възползвал от никакви запазени части, вкл. От посочените в експертизата. Остойностените от вещото лице запазени части не съществували, идентифицирането на запазените части било невъзможно, тъй като когато автомобилът действително е бил предаден за рециклиране, получената сума следвало да бъде намалена от дължимото обезщетение.

Жалбоподателката твърди, че не било обсъдено възражението ѝ, че е налице договорена застрахователна стойност. При сключването на договора за застраховка "Каско" представител на застрахователя бил извършил оглед и дал заключение за действителната стойност на автомобила, посочена в полицата в графа „Действителна стойност" - с фиксирана парична сума в размер на 16000 лв. Действителната стойност била определена от застрахователя съгласно т. VIII. т.20, т.21.2 от ОУ и по избрана от него методика след извършен оглед.

Не било обсъдено възражението относно начина на определяне на обезщетението, предложен от експертизата от 12.04.2018 г.

Не било обсъдено и възражението относно т.41 от ОУ, съгласно която при тотална загуба, ако застрахованото МПС не бъде поискано писмено от Застрахователя и не бъде предоставено от Застрахования на Застрахователя, размерът на обезщетението се намалява с изплатените преди това обезщетения /ако е имало такива/ и със стойността на направените и/или запазени части, детайли и възли в зависимост от състоянието на МПС. Жалбоподателката твърди, че застрахователят не е поискал пострадалото МПС, поради което и не бил налице отказ от застрахования. Нямащо изплатени преди настъпването на щетата обезщетения, поради което не следвало да бъде намален и размерът на дължимото застрахователно обезщетение. Сумата от 147.60 лв., получена от собственика при предаването на автомобила за скрап, била намалена от първоначално предявената стойност по реда на изменение на иска.

Съгласно заключението на приетата експертиза средната пазарна цена на автомобил от този клас била 16562.00 лв. Дори и да се приемело, че справедливата пазарна цена към датата на застраховането е 15734 лв. по изчисленията на експертиза, определеното от съда обезщетение не било справедливо.

Освен това експертиза била извършена без да е направен допълнителен оглед на автомобила, каквото било предписанието в заключението по щетата, изготвено от инспектор Рибаров. Застрахователят не бил изпълнил това свое задължение и било неясно как е направил заключение за запазените части.

Неправилно съдът бил приел, че в случая е приложима действителната застрахователна стойност, определена към момента на застрахователното събитие, игнорирайки договорените клаузи между застраховател и застрахован при сключване на застрахователния договор.

По делото било безспорно установено, че застрахователят е нарушил чл.108, ал.2 от КЗ. Претенцията била предявена под №1205-1001-17-416666 на 06.11.2017 год., като шестмесечният срок бил изтекъл на 08.05.2018 г. Застрахователят се бил произнесъл по щетата чрез изплащане на застрахователно обезщетение на 18.05.2018 год., следователно това е станало извън рамките на законоустановения срок. Едва след 5 месеца застрахователят бил уведомил жалбоподателката за вида на щетата и поискал допълнително да представи документи за прекратяване на регистрацията. Твърдението е, че преди да е представено заключение на застрахователя за тотал щета, автомобилът не е можел да бъде deregистриран. Ето защо застрахователя бил изпаднал в забава.

Решението било неправилно и в частта за разноските, тъй като били неправилно определени от съда. Основанието на спорното право - пораждащите го факти и неговият размер били доказани по реда на пълното и главно доказване, поради което се дължало присъждане на разноски в пълен размер.

Искането е решението да бъде отменено в обжалваните части, вместо което да бъде постановено ново, с което предявените искове да бъдат уважени така, както са предявени, с присъждане на всички направени разноски за две инстанции.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК, е постъпил писмен отговор от „Застрахователна компания Лев Инс“ АД с искане решението да бъде потвърдено. Застрахователят счита, че подадената жалба е неоснователна. Според разпоредбата на чл. 346 КЗ застрахователна сума (лимит на отговорност) е договорената между страните или определената с нормативен акт и посочена в застрахователния договор парична сума, представляваща горна граница на отговорността на застрахователя към застрахования, третото ползващо се лице или към третото увредено лице.

Намирам, че тези оплаквания са неоснователни. Застрахователната сума се определя въз основа на застрахователната стойност.

Дефиницията за застрахователна стойност на МПС се съдържала в § 1, т. 19 от ДР на ЗМДТ - пазарната цена, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество към момента на издаване на удостоверение за застрахователна стойност на вещта. При сравнението на разпоредбата на чл.345, ал.1, т.6 КЗ с други правни норми - чл.388, ал.1 и 2, чл.389 КЗ, чл.400 КЗ и др., се налагал извод, че съгласно действащия КЗ законодателят разграничавал три различни вида застрахователна стойност: действителна, възстановителна и договорна.

Определението за действителна застрахователна стойност се съдържало в чл.400, ал.1 КЗ - стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от

същия вид и качество. Чл. 400, ал.3 от КЗ предвиждал, че когато друго не е уговорено, се приема, че застрахователната сума по договора е определена съгласно действителната стойност на имуществото.

Дефиниция за възстановителна застрахователна стойност се съдържа в чл.400, ал.2 КЗ - стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка.

Договорната застрахователна стойност била тази, регламентирана с нормата на чл.387, ал.1 КЗ - страните по застрахователния договор могат да определят договорена застрахователна стойност, която с фиксирана парична сума, като в този случай чл. 386, ал. 2 не се прилага. Договорената застрахователна стойност се смятала и за стойност на застрахователния интерес при настъпване на застрахователното събитие и не можело да бъде оспорвана от страните.

Застрахователят счита, че разликата между трите стойности се състои в това, че при застраховане по действителна застрахователна стойност имуществото се оценява, като се приспада овехтяването /изхабяването/, при застраховане по възстановителна застрахователна стойност овехтяване не се приспада, а при застраховане по договорната /договорената/ застрахователна стойност тя се определя по споразумение между страните, от което същите са обвързани и същата е фиксирана величина и не може да бъде оспорвана при настъпване на застрахователно събитие. Съответно в зависимост от вида на застрахователната стойност, по различен начин се определяла застрахователната сума, застрахователната премия и застрахователното обезщетение при настъпило застрахователно събитие.

Застрахователят се позовава на съдебна практика, обобщена в решение № 141 от 8.10.2015г. по т.д. № 2140/14 г. на ВКС, I т.о., според което застрахователното обезщетение при вреди на имущество е в размер на действително претърпените и доказани по размер вреди до уговорената в застрахователната полица сума. При настъпване на застрахователно събитие в срока на договора е необходимо да бъде установен размерът на вредите към деня на настъпване на събитието, като при погиване или кражба на МПС този размер е равен на действителната му стойност - стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи такова със същото качество.

В случая страните не били уговорили фиксиран размер на застрахователната стойност /т.е. неприложима е разпоредбата на чл.387, ал.1 КЗ/. На основание чл.400, ал.3 КЗ следвало да се приеме, че тя е определена въз основа на действителната стойност на имуществото, т.е. пазарната му цена към датата на процесното събитие (доколкото е налице тотална щета по смисъла на кодекса).

При това положение и размерът на дължимото обезщетение за действително претърпените от ищците вреди следвало да се определи като разликата между пазарната му цена и остатъчната му стойност.

Съобразно приетите по делото две САТЕ пазарната цена на процесното МПС към дата на ПТП е 14 290 лв., а остатъчната му стойност - 1475 лв. 14 290 лв. - 1475 лв. = 12 815 лв., което представлявал размерът на дължимото застрахователно обезщетение по процесния договор.

Застрахователят бил заплатил доброволно сумата от 10 640 лв. преди датата на завеждане на исковата молба, поради което тази сума трябвало да се извади от размера на дължимото застрахователно обезщетение по процесния договор или остатъкът за плащане бил в размер на 2175 лв.

Ако се приемело за правилно оплакването, развито във въззивната жалба срещу решението на Пазарджишки районен съд, то ищецът щял да придобие имущество на стойност 5212,40 лв. (претендирани по настоящето дело) + 1475 лв. (остатъчната стойност на МПС-то) + 10640 лв. (доброволно платени от доверителя ми преди завеждане на делото) = 17327,40 лв. Доколкото според изготвената САТЕ стойността на ищцовото МПС към датата на ПТП е 14 290 лв., при този изход ищецът щял да се обогати неоснователно, като получи имущество на по-висока стойност от притежаваното от него преди ПТП-то.

За да бъде изплатено застрахователно обезщетение при наличие на тотална щета на моторно превозно средство, следвало ползвателят на застрахователна услуга да представи удостоверение от компетентните регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, в което да е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета. (арг. от чл. 390, ал. 1 от КЗ). В случая ищецът не бил изпълнил това свое задължение. Ето защо за застрахователя задължение за заплащане на обезщетение за забава не било възникнало и не се дължало.

В исковата си молба против „Застрахователна компания Лев Инс“ АД ищцата Т. Г. С. е твърдяла, че на 12.06.2017 г. с ответника сключили договор за застраховка „Каско на МПС“ при Клауза 1- всички рискове на личния автомобил на ищцата марка „Мерцедес“ модел „С 220 CDI“, авангард, дизел с мощност 125 kw, обем 2148 куб.см., 2007 г., обективиран в застрахователна полица № 93001710050821 от 12.06.2017 г., валидна от 0:00 часа на 13.06.2017 г. до 24:00 часа на 12.06.2018 г., платима на разсрочено плащане на четири вноски Съгласно общите условия на договора тази клауза обхващала и злоумишлени действия от трети лица, включително палеж. Съобразно т.21.2 от ОУ и правилата на застрахователя и по избрана от него методика била определена застрахователна сума в размер на 16 000 лв. към датата на сключване на застрахователния договор. Друго не било уговорено в застрахователната полица. Застрахователната сума /лимит на отговорност/ била договорената и посочена в застрахователния договор парична сума, до която застрахователят бил задължен да изплати обезщетение при тотал щета. Твърди се, че на 05.11.2017 г. около 22:30-22:35 часа възникнало застрахователното събитие, изразяващо се в пожар на застрахованото МПС, паркирано пред дома на ищцата в град П., ул. "Беласица" № 2. Екип на РСПБЗН гр.П. посетила пожара. По случая било образувано досъдебно производство № 1293/2017 г. по описа на РУ „Полиция“ при ОДМВР - гр.П. за престъпление по чл.330 ал.1 от НК. Ищцата е твърдяла, че е спазила сроковете за уведомяване на застрахователя в офиса в град П., бул. "Ц.О." на 96.11.2017 г. и била заведена ликвидационна преписка по щета № 1205-1991-17-416666 с представени всички искани от представителя документи. След извършени огледи на увреденото МПС било установено, че е негодно за употреба по предназначение. На 06.11.2017 г. бил изготвен „Опис - заключение на щетите“ и „Опис на необходимите документи за приключване на щета“ от инспектор Асен Рибаров от офиса на застрахователя в град П.. Видно от протокола за опис на необходимите документи за приключване на щетата нямало отбелязани с „Х“ изисквани и непредставени от ищцата документи, каквито били указанията в самия протокол, освен отметката на „Декларация за банкова сметка“, която по-късно на същия ден - 06.11.2017 г. - била представена и това било отразено. От ответната компания били заявили, че преписката вече е окомплектована и всички документи щели да бъдат изпратени в София в ЦУ на ЗК

"Лев Инс"АД за определяне вида на щетата и изплащане на обезщетението. Съответно от 07.11.2017 г. започнал да тече 15-дневният срок за изплащане на застрахователното обезщетение. Дълго време на ищцата дори не й било съобщено какъв е видът на щетата, нито й били искани допълнително документи. Този срок не бил спазен. Нещо повече, оттам насетне започнало умишлено разтакаване и изискване на различни документи с цел умишлено забавяне изплащането на обезщетението. На 20.04.2018 г. ищцата депозирала жалба вх.№91-02-553/20.04.2018 г., във връзка с която КФН предприела проверка за изясняване на фактите и обстоятелствата. През юни 2018 г. ищцата получила отговор за резултата от извършената проверка в смисъл, че било установено нарушение на чл.108, ал.2 от КЗ, за което застрахователното дружество щяло да понесе административно-наказателна отговорност.

Твърди се, че на 24.04.2018 г. след повече от пет месеца от възникване на застрахователното събитие, с писмо изх.№ 4056/17.04.2018 г. застрахователят уведомил ищцата за вида на щетата, а именно „тотална щета /пълна загуба/ с искане да представи документ за прекратяване на регистрацията на автомобила. На 25.04.2018 г. ищцата представила в офиса на застрахователя в град П. удостоверение изх. № 181006010344/25.04.2018 г. от Сектор „Пътна полиция" при АД на МВР-гр.П. за прекратяване на регистрацията. Сочи се, че съгласно чл.387, ал.1 от КЗ, когато страните в застрахователния договор са договорили застрахователна сума /действителна стойност/, която е фиксирана сума както в настоящия случай - 16 000 лв., чл.386, ал.2 от КЗ не се прилага. Настъпилото застрахователно събитие застрахователят сам бил определил като тотал щета, поради което договорената и посочена в застрахователния договор застрахователна сума размер на 16 000 лв. се смятала и за стойност на застрахователния интерес и не можело да бъде оспорвана от страните. На 02.05.2018 г. на ищцата било съобщено, че следва да представи перфорирано свидетелство за регистрация на автомобила – условие, което не й е било съобщено в деня, в който представила удостоверение за прекратена регистрация на автомобила. На 03.05.2018 г. по електронна поща било изпратено и перфорираното свидетелство. На 18.05.2018 г. - 15 дни след представения перфориран талон, но извън общия уреден срок за това по чл.108, ал.1-3 от КЗ, ищцата получила паричен превод по банковата си сметка сумата от 10 640 лв., представляваща застрахователно обезщетение за пълна загуба според ответника. На 04.06.2018 г. ищцата подала възражение пред застрахователната компания, с което изразила несъгласие с размера на изплатеното й застрахователно обезщетение като отново поканила застрахователя да и изплати сумата от 5360 лв., представляваща изплатено обезщетение за разликата до договорената застрахователна сума. На 17.07.2018 г. ищцата получила от ответника писмо изх. № 7230/30.06.2018 г., с което е уведомена, че възражението й не е уважено и не е налице основание за преразглеждане и промяна на размера на застрахователното обезщетение. Съгласно чл.409 от КЗ застрахователят дължал законна лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение след изтичане на срока по чл.405, освен случаите на чл.380, ал.3 от КЗ. Съгласно чл.405 от КЗ при настъпване на застрахователното събитие застрахователят бил длъжен да плати застрахователното обезщетение в уговорения срок, като в същото време срокът не можел да бъде по-дълъг от срока по чл.108, ал.1-3 или 5, а именно 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл.106. Твърди се, че застрахователят изпаднал в забава от 21.11.2017 г. до 18.05.2018 г. върху цялата застрахователна сума 16 000 лв. и в забава от 18.05.2018 г., когато е изплатил частично обезщетение в размер на 10 640 лв. до завеждане на исковата молба - върху сумата от 5360 лв. Искането е да бъде осъден ответникът да заплати на ищцата сумата от 5 360 лв., представляваща неизплатено обезщетение по щета №1205-1001-17-416666 за разликата до

16 000 лв. за пълна загуба на увреденото имущество /МПС/ на основание чл.387, ал.1 от КЗ, сумата от 795.62 лв. - лихва за забава върху главницата от 16 000 лв. за периода от 21.11.2017 г. до 18.05.2018 г. /датата на частичното плащане от 10 640 лв./ и сумата от 1 229.92 лв. - лихва за забава върху главницата от 5 360 лв. за периода с 18.05.2018 г. до датата на подаване на исковата молба - 12.08.2020 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба 20.08.2020 г. до окончателното изплащане на сумата. Претендират се сторените по делото разноски.

В срока по чл.131 от ГПК ответното дружество е депозирало писмен отговор, с който се оспорват исковете. Твърди се, че със застрахователния договор ответникът се е задължил да репарира причинените на застрахованото имущество имуществени щети до размер на уговорената застрахователна стойност. В случая действителната стойност на причинените вреди била по-ниска от претендираното застрахователно обезщетение и се равнявала на 10 640 лв., която сума била изплатена на ищеца. В случая била налице тотална щета по смисъла на КЗ, като съгласно чл.390, ал.1 от КЗ тотална щета на моторно превозно средство било увреждане, при което стойността на разходите за необходимия ремонт надвишават 70 на сто от действителната му стойност, какъвто бил настоящият случай. Размерът на дължимото застрахователно обезщетение следвало да се определи като от действителната стойност на автомобила към датата на произшествието се приспаднат останалите запазени части. За да бъде изплатено застрахователното обезщетение при наличие на тотална щета на МПС, следвало ползвателят на застрахователната услуга да представи удостоверение от компетентните регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на МПС, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпила тотална щета /арг.от чл.309, ал.1 от КЗ/. В случая ищецът представил на ответника доказателство за горното на 03.05.2018 г. и в срок е получил плащане на застрахователното обезщетение, поради което за ответника не е възникнало задължение за заплащане на застрахователното обезщетение преди момента на представяне на доказателства за прекратяване на регистрацията на МПС. Ответникът не бил изпаднал в забава до този момент, не дължал лихва върху претендираната сума и искът по чл.86 от ЗЗД бил изцяло неоснователен. Според ответника безспорни и ненуждаещи се от доказване били обстоятелствата, че същият е изплатил на ищеца застрахователното обезщетение по предявената претенция в размер на 10 640 лв. на 18.05.20218 г., както и че ищецът е представил на ответника доказателства за прекратяване на регистрацията на процесното МПС, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпила тотална щета на 03.05.2018 г. Моли исковете да бъдат отхвърлени като неоснователни.

В съдебно заседание на основание чл.214 от ГПК е допуснато изменение на главната искова претенция и на една от акцесорните претенции чрез тяхното намаляване, като претендираната главница е в размер на 5212.40 лв., а претендираното обезщетение за забава върху главницата от 5212.40 лв. за периода от 18.05.2018 г. до датата на подаване на исковата молба - 12.08.2020 г. е в размер на 1184.47 лв.

Установява се от събраните по делото доказателства, че между ответното застрахователно дружество и ищцата Т. Г. С. на 12.06.2017 г. е сключен договор за застраховка „Каско" на МПС при Клауза-1, включваща всички рискове на лек автомобил марка „Мерцедес" модел „С220СДИ", авангард, дизел, с мощност 125kw, обем 2148 куб.см., 2007 г. Срокът на договора е 12 месеца, считано от 0:00 часа на 13.06.2017 г. до 24:00 часа на 12.06.2017 г. Съгласно общите условия на ответника Клауза-1 обхваща и злоумишлени действия на трети лица, включително и палеж. Видно от договора застрахователната сума е

16 000 лв., действителната стойност е 16000 лв., застрахователната премия е 977.98 лв., платима на четири вноски, изрично фиксирани като размер и падеж на плащан на всяка вноска.

Между страните няма спора, а се установява и от представените писмени доказателства, че на 05.11.2017 г. около 22:35 часа в град П., на ул.“Беласица“№ 2 е възникнало застрахователното събитие, изразяващо се в пожар на застрахованото МПС.

Видно от данните, съдържащи се в приетата застрахователна преписка, на 06.11.2017 г. ищцата е уведомила застрахователя за настъпилото застрахователно събитие, като е представила и опис на необходими документи. Образувана е била преписка по щета №1205-1001-17-16666 и е изготвено опис-заключение по щетата. На 12.06.2018 г. е изготвена експертиза, видно от заключението на която вследствие на застрахователното събитие – пожар, възникнал на 05.11.2017 г. - възстановяването автомобила е необосновано от икономическа гледна точка. Предложено е изплащане на тотална загуба в размер на 70% от застрахователната стойност и е определено обезщетение в размер на 10 640 лв., което е изплатено на ищцата по банков път на 18.05.2018 г. С писмо изх. № 4056/17.04.2018 г. по образувана преписка по щета №1205-1001-17-416666 застрахователят е уведомил ищцата за вида на щетата - тотална щета, както и за това, че с оглед приключване на преписката и изплащане на обезщетението следва да представи документ за прекратяване на регистрацията на процесния автомобил.

Видно от доказателствата по делото на 25.04.2018 г. ищцата е представила в офиса на ответника в град П. удостоверение изх. № 181006010344/25.04.2018 г. от Сектор „Пътна полиция" при ОД на МВР-П. за прекратяване на регистрация.

Установява се от водената по имейл кореспонденция между ищцата и представител на ответното дружество, че на 02.05.2018 г. от ищцата било изискано перфорирано свидетелство за регистрация на автомобила. На 03.05.2018 г. ищцата изпратила и този документ.

На 20.04.2018 г. ищцата е депозирала жалба до Комисията за финансов надзор с вх.№ 91-02-553/20.04.2018 г. с оплакване, че застрахователното обезщетение не е изплатено към 20.04.2018 г. С писмо изх. 91-02-553/19.06.2018 г. ищцата е била уведомена от Комисията за финансов надзор, че след предприети действия от страна на контролния орган, по претенция № 1205-1001-17-416666 е изплатено застрахователно обезщетение в размер на 10 640 лв. на 18.05.2018 г.

На 04.06.2018 г. ищцата е депозирала възражение до застрахователното дружество, с което е изразила несъгласие за размера на изплатеното и застрахователно обезщетение по щета № 1205-1001-17-41666, като е поканила застрахователя да ѝ заплати сумата от 5 360 лв., представляваща разликата до договорената застрахователна сума от 16 000 лв. С писмо изх. № 7230/30.06.2018 г. ответното застрахователно дружество ѝ отговорило, че възражението не е уважено.

За изясняване на спора от фактическа страна пред районния съд е допусната и изслушана автотехническа експертиза, чието заключение съдът кредитира като компетентно, обосновано и изчерпателно изготвено. От заключението на вещото лице се установява, че пазарната цена на процесния автомобил към датата на сключване на застрахователния договор е в размер на 15 734 лв. Действителната стойност на същия към

датата на застрахователното събитие 05.11.2017 г. като средна стойност между нормативно обосновавания метод на остатъчната стойност /НМОС/ и сравнителния пазарен метод /СПМ/ е 14 290 лв. Възстановителната стойност на автомобила следва да се образува от сумата от стойността на необходимите авточасти от проформа фактура № 44480/11.08.2017 г. на „АГС Партс“ ЕООД, като към нея се добави и необходимият труд за механична работа и боядисване от порядъка на 100 човекочаса x 12 лв/ч. Вещото лице е заключило, че възстановителната стойност на процесното МПС възлиза на сумата от 13 341.38 лв.+ 1200 лв. = 14 541.38 лв. с ДДС, т.е. стойността на разходите за ремонт и възстановяване на процесното МПС надвишават действителната му стойност и в случая са налице условия за тотална щета. Експертизата е дала отговор и на въпроса за стойността на запазените части на процесното МПС след ПТП-то в процентно отношение спрямо действителната стойност към датата на ПТП то. Приело е, че поотделно стойността на вторичния пазар на авточасти към датата на прекратяване на регистрацията - 25.04.2018 г. на годните едрогабаритни авточасти в процентно отношение спрямо действителната стойност на автомобила, възлиза на 10%. Застрахователната стойност на автомобила, определена от сключения договор е 16 000 лв. и намалена със стойността на евентуално годните части /1425 лв./ определя разликата: 16 000 – 1475 = 14 525 лв. Следователно действителната застрахователна стойност към момента на застрахователното събитие е 14 525 лв. Експертното заключение не е оспорено от страните.

Въз основа на така приетото за установено от фактическа страна съдът намира обжалваното решение за валидно и допустимо, тъй като не страда от пороци, обосноваващи неговата нищожност или недопустимост.

Разгледана по същество въззивната жалба е неоснователна по следните съображения:

На първо място неоснователно е твърдението на жалбоподателя, че при определяне размера на дължимото обезщетение приложение следва да намери нормата на чл.387, ал.1 от КЗ. Видно от представения по делото застрахователен договор страните не са определили договорена застрахователна стойност, а е определена само действителна и застрахователна стойност, равна на 16 000 лв., която по същество представлява лимит на обезщетението, което може да бъде получено при настъпване застрахователно събитие. С оглед трайната съдебна практика, обобщена в решение № 141 от 8.10.2015 г. по т. д. № 2140/14 г. на ВКС, I т. о., застрахователното обезщетение при вреди на имущество е в размер на действително претърпените и доказани по размер вреди до уговорената в застрахователната полица сума. Обезщетението по договор за имуществена застраховка се определя в рамките на договорената максимална застрахователна сума, съобразно стойностния еквивалент на претърпяната вреда, който не може да надхвърля действителната стойност на увреденото имущество, определена като пазарната му стойност към датата на увреждането. Независимо, че застрахователната стойност по договора за имуществено застраховане следва да бъде равна на действителната стойност на имуществото към момента на сключването на договора, тази сума съставлява една максимална горна граница на дължимото обезщетение за срока на действие на договора, но не винаги подлежи на изплащане в пълен размер. При настъпване на застрахователно събитие в срока на договора е необходимо да бъде установен размерът на вредите към деня на настъпване на събитието, като при погиване или кражба на МПС този размер е равен на действителната му стойност - стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи такова със същото качество. Доказването на размера на вредата е в тежест на застрахования по застраховка "Каско на МПС".

В случая, както правилно е приел районният съд, страните не са уговорили фиксиран размер на застрахователната стойност /т.е. неприложима е разпоредбата на [чл. 387, ал. 1 КЗ](#)/, поради което неоснователно е искането да бъде заплатено обезщетение в размер на посочената в застрахователната полица застрахователна сума. В полицата не е посочена нито договорена, нито възстановителна стойност на автомобила, поради което дължимото обезщетение следва да бъде определено съобразно нормата на [чл. 400, ал. 3 КЗ](#), т.е. въз основа на действителната стойност на имуществото, представляваща пазарната му цена към датата на сключването на договора, след приспадане на овехтяването с оглед годината на производство на автомобила.

Неоснователно е и възражението, че неправилно съдът бил кредитирал експертизата в частта, в която вещото лице е определило стойността на годните за повторна употреба части на автомобила, без да извърши оглед на самия автомобил. Най-напред следва да се посочи, че приетата от районния съд автотехническа експертиза е изготвена въз основа на писмени данни, съществуващи в образуваната от застрахователя щета и по методите, използвани от вещото лице при определяне на действителната пазарна стойност на автомобила към момента на настъпилото ПТП, посочени в самото заключение, без да е възможно да бъде извършен физически оглед на автомобила, тъй като той вече е бил предаден за скрап. Така или иначе обаче експертното заключение не е било оспорено пред първата инстанция, поради което правилно е било ценено от районния съд и следва да бъде ценено като годно доказателствено средство и пред въззивната инстанция. При липсата на други доказателства, опровергаващи заключението на експертизата, настоящият съдебен състав приема, че застрахователното обезщетение е правилно изчислено.

Макар и лаконично, районният съд е дал отговор на всички твърдения на ищеца, изложени в исковата молба, поради което са неоснователни оплакванията за липса на мотиви по спорните въпроси, поставени от същия.

Неоснователни са и твърденията за наличие на забава при изплащането на застрахователното обезщетение, тъй като условията за плащане съгласно нормата на [чл. 405, ал. 1](#) от ЗК и при спазване разпоредбата на [чл. 390, ал. 1](#) от КЗ са настъпили едва след представянето на удостоверение за регистрация на автомобила. Без съмнение в случая плащането е извършено в рамките на определения 15-дневен срок от представянето на това удостоверение, с което действие сложният фактически състав, предвиден от закона, за да възникне основание за плащане, е бил финализиран. Що се отнася до дългия срок, в който е била извършена процедурата по определяне вида на щетата и определяне размера на обезщетението от застрахователя, ищцата е била информирана от Комисията за финансов надзор, че на застрахователя ще бъде наложена санкция. В случай, че жалбоподателката счита, че е претърпяла имуществени или неимуществени вреди от това закъснение, тя разполага с възможността да претендира да ѝ бъде заплатено обезщетение по общия исков ред.

Като е достигнал до подобни изводи, районният съд е постановил правилно решение, което следва да бъде потвърдено. На основание [чл. 272](#) от ГПК настоящият съдебен състав се присъединява към мотивите на районния съд по всички спорни въпроси и препраща към тях.

Тъй като спорът е търговски, на основание [чл. 280, ал. 3, т. 1](#) от ГПК настоящото решение се явява окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Като взе предвид гореизложеното, Пазарджишкият окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260059/18.02.2021 г., постановено по гр.д. № 2094/2020 г. по описа на Пазарджишкия районен съд.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____